

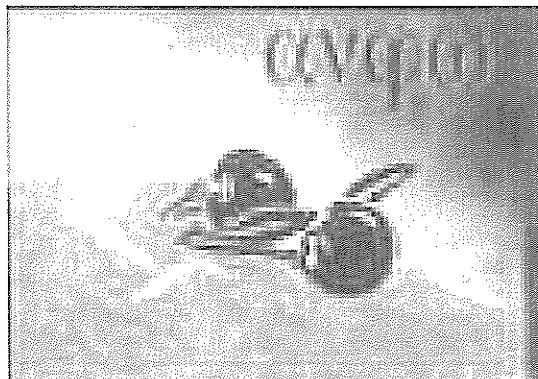
ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

ΜΕΤΡΟ 19: «Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων, (ΤΑΠΤοΚ) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, για παρεμβάσεις Δημοσίου χαρακτήρα, για την Π.Ε. Φωκίδας της ΟΤΔ «ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΦΩΚΙΚΗ Α.Α.Ε-ΟΤΑ»

ΥΠΟΜΕΤΡΟ 19.2: «Στήριξη Υλοποίησης Δράσεων των Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων»

ΔΡΑΣΗ 19.2.4 : «Βασικές υπηρεσίες και ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές»

ΥΠΟΔΡΑΣΗ 19.2.4.5: «Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις, που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικοοικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (συμπεριλαμβανομένων πολιτιστικών / συνεδριακών κέντρων, μουσείων, πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου - μύλοι, γεφύρια κ.λπ.)»

ΜΑΡΤΙΟΣ 2018

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 1. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ**
- 2. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ 19.2.4.5**
- 3. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ**
- 4. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ 19.2.4.5**
- 5. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ**
- 6. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ**

1. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τίτλος Δράσης	Βασικές υπηρεσίες και αναπλάσεις χωριών σε αγροτικές περιοχές		
Κωδικός Δράσης	19.2.4		
Τίτλος υπο-δράσης	Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις, που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικο-οικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (συμπεριλαμβανομένων πολιτιστικών / συνεδριακών κέντρων, μουσείων, πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου –μέλοι, γεφύρια κ.λπ.)		
Κωδικός υπο-δράσης	19.2.4.5		
Νομική βάση	Άρθρο 20 καν. (ΕΕ) 1305/2013 (μη κρατική ενίσχυση – 100%) Σε περίπτωση που η χρήση των υποδομών είναι τοπική, ανοικτή στο κοινό, χωρίς καμία χρηματική επιβάρυνση και δεν αποφέρει κέρδος, η στήριξη δεν καθιστά κρατική ενίσχυση και το ανώτατο ποσοστό ενίσχυσης μπορεί να ανέλθει έως και 100% των επιλέξιμων δαπανών. Άρθρο 53 Καν. (ΕΕ) 651/2014 (ενίσχυση με ποσοστό έως 80% των επιλέξιμων δαπανών). Άρθρα 53 και 55 Καν. (ΕΕ) 651/2014 (ενίσχυση με ποσοστό έως 70% των επιλέξιμων δαπανών για έργα μουσικά και λογοτεχνικά).		
Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται			
Μέσω της υπο-δράσης εξυπηρετείται η 5 ^η ΘΚ: Διατήρηση – βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής.			
<ul style="list-style-type: none"> Χρηματοδοτικά στοιχεία/Ενταση ενίσχυσης: Σε περίπτωση που η χρήση των υποδομών είναι τοπική, ανοικτή στο κοινό, χωρίς καμία χρηματική επιβάρυνση και δεν αποφέρει κέρδος, η στήριξη δεν καθιστά κρατική ενίσχυση και το ανώτατο ποσοστό ενίσχυσης μπορεί να ανέλθει έως και 100% των επιλέξιμων δαπανών. 80% των επιλέξιμων δαπανών (άρθ.53 Κ 651/14). 70% των επιλέξιμων δαπανών (άρθ.53 και 55 Κ 651/14). 			
Συνολικός προϋπολογισμός	Ποσό σε ευρώ	Ποσοστό (%) σε επίπεδο υπο-μέτρου	Ποσοστό (%) σε επίπεδο Τοπικού προγράμματος
Δημόσια Δαπάνη	90.000,00	1,46%	1,23%
Ιδιωτική Συμμετοχή	-	2,22%	1,73%
Περιοχή Εφαρμογής			
Η περιοχή παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος			
Δικαιούχοι			
Δικαιούχοι είναι ΟΤΑ Α' & Β' βαθμού και οι φορείς τους, άλλοι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς & ιδιωτικοί φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, στο καταστατικό των οποίων προβλέπεται η υλοποίηση αντίστοιχων έργων δημόσιου χαρακτήρα			

2. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ 19.2.4.5

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας πράξεων έχουν στόχο να διασφαλίσουν τις ελάχιστες προϋποθέσεις που προβλέπονται στο κανονιστικό πλαίσιο, στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 και την πρόσκληση.

Στο πλαίσιο αυτό, για την υποδράση 19.2.4.5: «Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις, που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών

κοινωνικοοικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (συμπεριλαμβανομένων πολιτιστικών / συνεδριακών κέντρων, μουσείων, πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου - μύλοι, γεφύρια κ.λπ.)» εξετάζονται τα ακόλουθα:

A/A	Περιγραφή	ΝΑΙ/ΟΧΙ
1	Τα έργα θα πρέπει να είναι σύμφωνα με το αντίστοιχο εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εφαρμογή τους εθνικό δίκαιο.	
2	Τα έργα θα πρέπει να είναι στοχευμένα και να συμβάλουν στην επίτευξη της τοπικής στρατηγικής και στην επίτευξη των επιλεγμένων θεματικών κατευθύνσεων των ΤΠ.	
3	Τα έργα θα πρέπει να είναι σε συνάφεια με τις προτεραιότητες που αναφέρονται στο ΠΑΑ 2014-2020 σχετικά με το CLLD/Leader.	
4	Τα έργα θα πρέπει να εξυπηρετούν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο την τοπική κοινωνία και να συμβάλουν στην ανάπτυξη αυτής.	
5	Να επαληθεύεται το εύλογο κόστος των υποβληθεισών δαπανών, (εκτός των έργων που υλοποιούνται με τιμολόγιο δημοσίων έργων)	
6	Να λαμβάνουν υπόψη την αρχή «οι ρυπαίνων πληρώνει» και τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης.	
7	Να διασφαλίζουν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και αποτρέπουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής.	
8	Να διασφαλίζεται ότι δεν έχουν χρηματοδοτηθεί ή/και χρηματοδοτούνται από άλλα εθνικά ή/και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, για το ίδιο φυσικό αντικείμενο.	
9	Να μπορούν να τεκμηριώσουν τον υπεύθυνο φορέα για τη λειτουργία ή τη συντήρηση όπου απαιτείται.	
10	Η πρόταση συνοδεύεται από αναλυτικό προϋπολογισμό εργασιών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο υπόδειγμα της αίτησης στήριξης.	
11	Αποδεικνύεται η κατοχή ή η χρήση του ακινήτου, στο οποίο προβλέπεται η υλοποίηση της πρότασης	
12	Η πρόταση αφορά ολοκληρωμένο και λειτουργικό φυσικό αντικείμενο.	
13	Στην πρόταση δε δηλώνονται ψευδή και αναληθή στοιχεία.	
14	Στον υποψήφιο μέχρι και το χρόνο υποβολής της πρότασης δεν έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις για παραβίαση Κοινοτικών Κανονισμών ή Εθνικής Νομοθεσίας σε σχέση με την υλοποίηση έργων.	
15	Εμπρόθεσμη ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης και αποστολή του αποδεικτικού κατάθεσης και του επισυναπόδειμου υλικού στην ΟΤΔ στην προθεσμία που ορίζεται από την προκήρυξη.	
16	Η αίτηση στήριξης έχει συνταχθεί σύμφωνα με το υπόδειγμα.	
17	Η πρόταση είναι σύμφωνη με την περιγραφή, τους όρους και περιορισμούς της προκηρυσσόμενης υπο-δράσης.	
18	Η πρόταση υλοποιείται εντός της περιοχής εφαρμογής της προκηρυσσόμενης υπο-δράσης του τοπικού προγράμματος.	
19	Ο συνολικός προτεινόμενος προϋπολογισμός της πρότασης δεν υπερβαίνει το όριο που καθορίζεται στο ΠΑΑ. Εδ.μέγ.προϋπ.πρ. και επιλ.προϋπ. 600.000, σε περίπτ. μη άυλων πρ. και 50.000 σε περίπτ. άυλων .	
20	Η πρόταση δεν έχει ενταχθεί / οριστικά υπαχθεί σε άλλο πρόγραμμα / καθεστώς της 5ης προγραμματικής περιόδου για το ίδιο φυσικό αντικείμενο.	
21	Η μορφή του υποψήφιου είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στην ΥΑ, δύος ισχύει κάθε φορά, και στη σχετική πρόσκληση.	
22	Εξετάζεται η τήρηση των όρων και των προϋποθέσεων του ΚΑΝ. (ΕΕ)651/2014 εφόσον εφαρμόζεται	
23	Για νομικά πρόσωπα δεν υπάρχει θέμα λύσης, εκεκαθάρισης ή πτώχευσης	
24	Εξετάζεται αν το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης δεν έχει περαιωθεί μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης (σύμφωνα με τον Καν. 1303/2013, άρθρο 65, παρ. 6)	
25	Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη εξασφαλίζει την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία.	
26	Εξετάζεται η συμβατότητα της προτεινόμενης πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των ιρατικών ενισχύσεων.	
27	Εξετάζεται η βιωσιμότητα, λειτουργικότητα και αξιοποίηση της πράξης.	
28	Εξετάζεται αν ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση έχει την αρμοδιότητα εκτέλεσης του έργου.	

29	Εξετάζεται η ύπαρξη απόφασης αριμοδίων οργάνων για την υποβολή της αίτησης στήριξης	
30	Εξετάζεται αν το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της προτεινόμενης πράξης εμπίπτει στην οριζόμενη στην πρόσκληση περίοδο επιλεξιμότητας, καθώς και αν η πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου αυτής.	
31	Εξετάζεται η εμπρόθεσμη υποβολή συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων	
32	Εξετάζεται αν η πράξη δεν περιλαμβάνει τμήμα που έπαυσε ή μετεγκαταστάθηκε (σύμφωνα με τον Καν. 1303/2013, άρθρο 7).	
33	Εξετάζεται η τήρηση εθνικών και κοινοτικών κανόνων ως προς τις Δημόσιες Συμβάσεις.	
34	Για υφιστάμενες επιχειρήσεις εξασφαλίζεται η νόμιμη λειτουργία τους.	
35	Για τα έργα που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις θα πρέπει να έχουν υποβληθεί τουλάχιστον Φάκελος Δημόσιας Σύμβασης (κατά την έννοια του άρθρου 45 του Ν.4412/2016).	
36	Τεχνική επάρκεια του Ν.4412/2016 για έργα που υλοποιούνται με δημόσιες συμβάσεις.	
37	Εξετάζεται εάν ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση εμπίπτει στους δικαιούχους του μέτρου/δράσης/πρόσληψης.	
38	Εξετάζεται η πληρότητα της αίτησης στήριξης.	
39	Εξετάζεται η δυνατότητα του δυνητικού δικαιούχου να συμβάλλει με ίδιους πόρους στην υλοποίηση της πράξης.	
40	Εξετάζονται λοιπά στοιχεία που αφορούν την επαρκή πληρότητα και ωριμότητα της προτεινόμενης πράξης.	

3. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

1. Τα έργα θα πρέπει να είναι σύμφωνα με το αντίστοιχο εφαρμοστέο ενωσιακό δίκαιο και το σχετικό με την εφαρμογή τους εθνικό δίκαιο.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του κριτηρίου εξετάζεται εάν η πρόταση ακολουθεί τους Εθνικούς και Ευρωπαϊκούς κανονισμούς και το θεσμικό πλαίσιο του προγράμματος. Επίσης εξετάζεται εάν η πράξη είναι συμβατή με τις προϋποθέσεις του Καν. (ΕΚ) 1305/2013 και του Καν. (ΕΚ) 808/2014, όπως ισχύουν κάθε φορά. Για την εξέταση του κριτηρίου υποβάλλονται από το δυνητικό δικαιούχο τα απαίτουμενα δικαιολογητικά στο πλαίσιο της αίτησης στήριξης.

2. Τα έργα θα πρέπει να είναι στοχευμένα και να συμβάλουν στην επίτευξη της τοπικής στρατηγικής και στην επίτευξη των επιλεγμένων θεματικών κατευθύνσεων του ΤΠ.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του κριτηρίου εξετάζεται εάν η πρόταση καλύπτει τους στόχους της τοπικής στρατηγικής καθώς και τις επιλεγμένες θεματικές κατευθύνσεις του Τοπικού Προγράμματος όπως αυτές παρουσιάζονται στο Παράρτημα XXIII της Πρόσκλησης.

3. Τα έργα θα πρέπει να είναι σε συνάφεια με τις προτεραιότητες που αναφέρονται στο ΠΑΑ 2014-2020 σχετικά με το CLLD/Leader.

Η εξέταση γίνεται με βάση το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης. Σημειώνεται ότι η δράση συνεισφέρει στην προτεραιότητα 6 και στην περιογή εστίασης 6.B του ΠΑΑ 2014 – 2020 και θα πρέπει να υπάρχει συνάφεια με τις προτεραιότητες όπως αυτές παρουσιάζονται στο Παράρτημα XXIII της Πρόσκλησης.

4. Τα έργα θα πρέπει να εξυπηρετούν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο την τοπική κοινωνία και να συμβάλουν στην ανάπτυξη αυτής.

Η εξέταση γίνεται με βάση το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης και ελέγχονται τα πιθανά αποτελέσματα της, σύμφωνα και με τους δείκτες εκροών αλλά και το τελικό αποτέλεσμα της πρότασης.

5. Να επαληθεύεται το εύλογο κόστος των υποβληθεισών δαπανών, (εκτός των έργων που υλοποιούνται με τιμολόγιο δημοσίων έργων).

Προσκομίζονται οικονομικές προσφορές για λοιπές δαπάνες πλην κτιριακών υποδομών. Εφόσον το μοναδιαίο (ανά τεμάχιο) κόστος αυτών υπερβαίνει σε αξία τα 1.000,00 ευρώ, απαιτούνται τρεις (3) συγκρίσιμες προσφορές, ενώ σε αντίθετη περίπτωση τουλάχιστον μία (1). Οι συγκρίσιμες προσφορές αφορούν ομοιοδή και εφάμιλλα προϊόντα. Είναι δυνατό να γίνει δεκτή μία προσφορά η οποία δεν είναι η πλέον συμφέρουσα οικονομικά, αρκεί ο δικαιούχος να τεκμηριώνει και η ΟΤΔ να αποδέχεται, την μοναδικότητα ή την υψηλή ποιότητα ή τις ειδικές προδιαγραφές που προσφέρει το προμηθευόμενο προϊόν.

6. Να λαμβάνουν υπόψη την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης.

Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη σέβεται τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης, ειδικότερα σε σχέση με τους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις της αριθμ. 152950/23-10-2015 KYA για την έγκριση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του ΠΑΑ 2014-2020. Για την αξιολόγηση του κριτήριου συμπληρώνεται από το δυνητικό δικαιούχο, στο πλαίσιο της τυποποιημένης αίτησης στήριξης, πίνακας συμμόρφωσης της προτεινόμενης πράξης με τις κατευθύνσεις της ανωτέρω KYA, σύμφωνα με το υπόδειγμα της πρόσκλησης.

7. Να διασφαλίζουν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και αποτρέπουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνικής καταγωγής.

Εξετάζεται εάν η προτεινόμενη πράξη προασπίζει την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και αποτρέπει κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλής, εθνικής καταγωγής, θρησκείας, πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετήσιου προσανατολισμού. Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης και τα αναφερόμενα στην τυποποιημένη αίτηση στήριξης.

8. Να διασφαλίζεται ότι δεν έχουν χρηματοδοτηθεί ή/και χρηματοδοτούνται από άλλα εθνικά ή/και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, για το ίδιο φυσικό αντικείμενο.

Σε περίπτωση που έχει γίνει υποβολή Πρότασης/Αίτησης υποψηφιότητας για ένταξη σε κάποιο άλλο πρόγραμμα της τρέχουσας ή της προτιγούμενης προγραμματικής περιόδου, θα πρέπει ο υποψήφιος δικαιούχος να το δηλώσει με Υπ. Δήλωση όπου θα αναφέρεται η ονομασία του προγράμματος υποβολής, ο προϋπολογισμός καθώς και το διακριτό φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της πρότασης ή ότι δεν έχουν χρηματοδοτηθεί ή/και χρηματοδοτούνται από άλλα εθνικά ή/και συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, για το ίδιο φυσικό αντικείμενο.

9. Να μπορούν να τεκμηριώσουν τον υπεύθυνο φορέα για τη λειτουργία ή τη συντήρηση όπου απαιτείται.

Ο έλεγχος γίνεται με βάση τα στοιχεία τεκμηρίωσης π.χ. Υπεύθυνες δηλώσεις, αποφάσεις ΔΣ, κανονιστικές αποφάσεις, καταστατικά φορέων, κλπ που υποβάλλονται συνημμένα κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης.

10. Η πρόταση συνοδεύεται από αναλυτικό προϋπολογισμό εργασιών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο υπόδειγμα της αίτησης στήριξης.

Ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να συμπληρώσει τον αναλυτικό προϋπολογισμό (είδος, ποσότητες, τιμή μονάδας, σύνολο κλπ), της πρότασης σύμφωνα με τον πίνακα κατασκευαστικών εργασιών του Παραρτήματος (Για έργα που δεν εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις) ή να συνοδεύει την πρόταση του με αναλυτικό προϋπολογισμό έργου σύμφωνα με το ΑΤΟΕ του Ν.4412/2016 όπως ισχύουν.

11. Αποδεικνύεται η κατοχή ή η χρήση του ακινήτου, στο οποίο προβλέπεται η υλοποίηση της πρότασης.

Το ακίνητο στο οποίο θα υλοποιηθεί το έργο, θα πρέπει να είναι ελεύθερο βαρών (προσμείωση υποθήκης ή υποθήκη) και να μην εκκρεμούν διεκδικήσεις τρίτων επ' αυτού (πιστοποιητικό βαρών και μη διεκδικήσεων αντίστοιχα). Κατ' εξαίρεση, στις ακόλουθες περιπτώσεις είναι δυνατή η ύπαρξη εγγεγραμμένων βαρών δταν:

- η επενδυτική πρόταση αφορά στην τοποθέτηση εξοπλισμού ή ήπιες ενέργειες που δεν συνδέονται μόνιμα και σταθερά με το ακίνητο,
- η προσμείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει εγγραφεί σε εξασφάλιση δανείου που χορηγήθηκε μετά από φυσική καταστροφή,
- η προσμείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει εγγραφεί σε εξασφάλιση δανείου για την υλοποίηση της πρότασης.

Σε περίπτωση πράξεων που περιλαμβάνουν υποδομές απαιτούνται αποδεικτικά ιδιοκτησίας στο όνομα του δικαιούχου, ή μακροχρόνια μίσθωση/παραχωρηση ή προσύμφωνο τουλάχιστον για 15 έτη από την δημοσιοποίηση της πρόσκλησης, επί του γηπέδου ή του αγροτεμαχίου στο οποίο πραγματοποιούνται οι επενδύσεις. Σε περίπτωση εκσυγχρονισμού, χωρίς επέμβαση στον φέροντα οργανισμό του κτιρίου ή/και υλοποίησης μικρών βιοηθητικών κτισμάτων εντός του οικοπέδου, τουλάχιστον εννιά (9) έτη από την δημοσιοποίηση της πρόσκλησης. Κατά την υποβολή φακέλου συμμετοχής, στα πλαίσια της αίτησης στήριξης, γίνονται δεκτά προσύμφωνα μίσθωση/παραχώρησης ή αγοράς γηπέδου ή του οικοπέδου ή/και του ακινήτου, ενώ τα συμφωνητικά θα πρέπει να προσκομίζονται πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης της πράξης.

12. Η πρόταση αφορά ολοκληρωμένο και λειτουργικό φυσικό αντικείμενο.

Ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει, στο πλαίσιο της τυποποιημένης αίτησης στήριξης, να περιγράψει τον τρόπο με τον οποίο τα παραδοτέα της πράξης θα αξιοποιηθούν (π.χ. σε περίπτωση πράξης υποδομών, όπου απαιτείται συντήρηση και λειτουργία, ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να αναφέρει την ύπαρξη σχετικών φορέων/δομών/μηχανισμών λειτουργίας και να υποβάλει τα απαραίτητα στοιχεία/τεκμήρια (π.χ. Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης) ή να προβλέπει τις αναγκαίες ενέργειες με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, προκειμένου να εξασφαλίστει η συντήρηση και λειτουργία). Σημειώνεται ότι κατά την ολοκλήρωση της πράξης θα πρέπει να εξασφαλίζεται η λειτουργικότητά της.

13. Στην πρόταση δε δηλώνονται ψευδή και αναληθή στοιχεία.

Ο υποψήφιος φορέας θα πρέπει να υποβάλει **Υπεύθυνη Δήλωση** ότι η πρόταση δεν περιλαμβάνει ψευδή και αναληθή στοιχεία.

14. Στον υποψήφιο μέχρι και το χρόνο υποβολής της πρότασης δεν έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις για παραβίαση Κοινοτικών Κανονισμών ή Εθνικής Νομοθεσίας σε σχέση με την υλοποίηση έργων.

Ο υποψήφιος φορέας θα πρέπει να υποβάλει υπεύθυνη Δήλωση ότι δεν του έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις για παραβίαση Κοινοτικών Κανονισμών ή Εθνικής Νομοθεσίας σε σχέση με την υλοποίηση έργων.

15. Εμπρόθεσμη ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης και αποστολή του αποδεικτικού κατάθεσης και του επισυναπτόμενου υλικού στην ΟΤΔ στην προθεσμία που ορίζεται από την προκήρυξη.

Εξετάζεται εάν η αίτηση στήριξης (η ηλεκτρονική υποβολή και η ταχυδρομική αποστολή) υποβλήθηκε εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην πρόσκληση.

16. Η αίτηση στήριξης έχει συνταχθεί σύμφωνα με το υπόδειγμα.

Εξετάζεται εάν ο φάκελος υποψηφιότητας έχει συνταχθεί σύμφωνα με το υπόδειγμα της Πρόσκλησης και η τυπική πληρότητα της αίτησης στήριξης. Εξετάζεται αν, για την υποβολή της πρότασης, ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία, αν χρησιμοποιήθηκαν τα τυποποιημένα έντυπα και έχουν επισυναφθεί όλα τα υποχρεωτικά συνοδευτικά έγγραφα, κατάλληλα συμπληρωμένα και υπογεγραμμένα, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη σχετική πρόσκληση και ειδικότερα:

- Αίτηση στήριξης υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπο του δυνητικού δικαιούχου, στην οποία, μεταξύ άλλων, βεβαιώνεται:
- η παραγωγή ή η μη παραγωγή εσόδων μετά την ολοκλήρωσης της πράξης ή κατά τη διάρκεια υλοποίησής της.
- Απόφαση αρμοδίων ή και συλλογικών οργάνων του δυνητικού δικαιούχου ή άλλων αρμοδίων οργάνων, όπως προβλέπεται από τη νομοθεσία, για την υποβολή της αίτησης στήριξης. (π.χ. απόφαση δημοτικού συμβουλίου Δήμου για την υποβολή της συγκεκριμένης αίτησης στήριξης).
- Λοιπά στοιχεία που αφορούν την επαρκή πληρότητα και ωριμότητα της προτεινόμενης πράξης.

17. Η πρόταση είναι σύμφωνη με την περιγραφή, τους όρους και περιορισμούς της προκηρυσσόμενης υπο-δράσης.

Εξετάζεται εάν η πρόταση είναι σύμφωνη με τα περιγραφόμενα που περιλαμβάνονται στον παρόντα Οδηγό, και τα ίδια στοιχεία αναφέρονται στα παραρτήματα της Πρόσκλησης.

18. Η πρόταση υλοποιείται εντός της περιοχής εφαρμογής της προκηρυσσόμενης υπο-δράσης του τοπικού προγράμματος.

Εξετάζεται εάν η πρόταση αφορά έργο εντός της περιοχής παρέμβασης του Τοπικού Προγράμματος σύμφωνα με τους χάρτες και το παράρτημα των περιοχών για το ΤΠ.

19. Ο συνολικός προτεινόμενος προϋπολογισμός της πρότασης δεν υπερβαίνει το όριο που καθορίζεται στο ΠΑΑ -. Ειδ. Μέγ. Προϋπ.πρ. και επιλ. προϋπ. 600.000, σε περίπτ. μη άνλων πρ. και 50.000 σε περίπτ. Άνλων.

Εξετάζεται το όριο του αιτούμενου προϋπολογισμού. Σε κάθε περίπτωση ο αιτούμενος προϋπολογισμός δεν θα πρέπει να ξεπερνά τις 600.000 ευρώ σε περίπτωση μη άνλων έργων και τις 50.000 ευρώ για άνλα έργα.

20. Η πρόταση δεν έχει ενταχθεί / οριστικά υπαχθεί σε άλλο πρόγραμμα / καθεστώς της 5ης προγραμματικής περιόδου για το ίδιο φυσικό αντικείμενο.

Ο υποψήφιος φορέας θα πρέπει να υποβάλει υπεύθυνη δήλωση ότι η πρόταση δεν έχει ενταχθεί / οριστικά υπαχθεί σε άλλο πρόγραμμα / καθεστώς της 5ης προγραμματικής περιόδου, για το ίδιο φυσικό αντικείμενο. Ειδικότερα θα εξετάζεται:

- εάν για πρόταση εκσυγχρονισμού, στην περίπτωση προηγούμενης ενίσχυσης για το ίδιο φυσικό αντικείμενο, έχει παρέλθει κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης πενταετία από την απόφαση αποπληρωμής του.
- εάν υπάρχει επικάλυψη των χορηγουμένων χρηματοδοτήσεων της πρότασης.

21. Η μορφή του υποψήφιου είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στην ΥΑ, όπως ισχύει κάθε φορά, και στη σχετική πρόσκληση.

Εξετάζεται η μορφή του υποψήφιου φορέα και η συμφωνία με τα προβλεπόμενα στην ΥΑ, όπως ισχύει κάθε φορά, και στη σχετική πρόσκληση. Ειδικότερα θα εξετάζεται:

- εμπίπτει στους δικαιούχους του μέτρου/δράσης/πρόσκλησης.
- Εάν ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση δεν είναι σε καθεστώς λύσης, εκκαθάρισης ή πτώχευσης.

22. Εξετάζεται η τήρηση των όρων και των προϋποθέσεων του ΚΑΝ. (ΕΕ) 651/2014 εφόσον εφαρμόζεται.

Εξετάζεται η συμβατότητα της πράξης με τα οριζόμενα στον κανονισμό 651/2014 και ιδιαίτερα αν πληρείται ο χαρακτήρας κινήτρου, όπως ορίζεται στο άρθρο 6 του εν λόγω κανονισμού και για το σκοπό αυτό δεν πρέπει να έχει γίνει έναρξη εργασιών του υπό ενίσχυση σχεδίου, πριν από την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης από το δικαιούχο.

23. Για νομικά πρόσωπα δεν υπάρχει θέμα λύσης, εκκαθάρισης ή πτώχευσης

Το υποψήφιο νομικό πρόσωπο θα πρέπει να υποβάλει υπεύθυνη δήλωση, βεβαίωση ή άλλο νομιμοποιητικό έγγραφο, ότι δεν υπόκειται σε λύση, εκκαθάριση ή πτώχευση.

24. Εξετάζεται αν το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης δεν έχει περαιωθεί μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης (σύμφωνα με τον Καν. 1303/2013, άρθρο 65, παρ. 6)

Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση σχετική βεβαίωση του δυνητικού δικαιούχου που περιλαμβάνεται στην τυποποιημένη αίτηση στήριξης.

25. Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη εξασφαλίζει την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία.

Εξετάζεται πως η προτεινόμενη πράξη εξασφαλίζει την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία. Για το κριτήριο, η θετική απάντηση καλύπτει τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) στην πράξη προβλέπονται όλες οι απαιτήσεις, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, ώστε να εξασφαλίζεται η προσβασιμότητα στα ΑμεΑ,

β) Δεν προβλέπονται απαιτήσεις για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της πράξης. Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση σχετικά στοιχεία/προβλέψεις της μελέτης, ενώ παράλληλα υποβάλλεται από το δυνητικό δικαιούχο, στο πλαίσιο της τυποποιημένης αίτησης στήριξης, έκθεση τεκμηρίωσης εξασφάλισης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία. Σε περίπτωση κατά την οποία μία πράξη έχει ήδη συμβασιοποιηθεί και δεν έχει γίνει πρόβλεψη για τα ΑΜΕΑ, εφόσον απαιτείται από τη φύση της πράξης και την κείμενη νομοθεσία, η θετική αξιολόγηση θα πρέπει να τεκμηριώνεται με τη δέσμευση του δυνητικού δικαιούχου ότι θα αναλάβει όλες τις δαπάνες προσαρμογής για εξασφάλιση προσβασιμότητας για ΑΜΕΑ με δικά του έξοδα.

Για την εξέταση του κριτηρίου θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ο σχετικός οδηγός του ΕΣΠΑ 2014-2020 για την εξειδίκευση του κριτηρίου: «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία».

26. Εξετάζεται η συμβατότητα της προτεινόμενης πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων.

Εφόσον η προτεινόμενη πράξη ενέχει στοιχεία κρατικών ενισχύσεων, εξετάζεται η συμβατότητά της με το σχετικό κανονιστικό πλαίσιο. Για την εξέταση του κριτηρίου λαμβάνεται υπόψη ο σχετικός οδηγός του ΕΣΠΑ 2014-2020 για την αρχική αξιολόγηση του κριτηρίου ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης στην πράξη.

27. Εξετάζεται η βιωσιμότητα, λειτουργικότητα και αξιοποίηση της πράξης.

Ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει, στο πλαίσιο της τυποποιημένης αίτησης στήριξης, να περιγράψει τον τρόπο με τον οποίο τα παραδοτέα της πράξης θα αξιοποιηθούν (π.χ. σε περίπτωση πράξης υποδομών, όπου απαιτείται συντήρηση και λειτουργία, ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να αναφέρει την ύπαρξη σχετικών φορέων/δομών/μηχανισμών λειτουργίας και να υποβάλει τα απαραίτητα στοιχεία/τεκμήρια (π.χ. Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης) ή να προβλέπει τις αναγκαίες ενέργειες με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συντήρηση και λειτουργία). Σημειώνεται ότι κατά την ολοκλήρωση της πράξης θα πρέπει να εξασφαλίζεται η λειτουργικότητά της. Σχετικά με τη βιωσιμότητα εξετάζεται η ορθή συμπλήρωση της μελέτης βιωσιμότητας στην αίτηση στήριξης.

28. Εξετάζεται αν ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση έχει την αρμοδιότητα εκτέλεσης του έργου.

Ο έλεγχος γίνεται με βάση στοιχεία τεκμηρίωσης π.χ. κανονιστικές αποφάσεις, καταστατικά φορέων, κλπ που υποβάλλονται συνημμένα κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης.

29. Εξετάζεται η ύπαρξη απόφασης αρμοδίων οργάνων για την υποβολή της αίτησης στήριξης.

Εξετάζεται αν υπάρχει η ύπαρξη αποφάσεων των αρμοδίων οργάνων για την υποβολή της αίτησης στήριξης, όπως αποφάσεις Δημοτικών Συμβούλιων, Γενικής Συνέλευσης, Διοικητικών Συμβούλιων κτλ.

30. Εξετάζεται αν το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της προτεινόμενης πράξης εμπίπτει στην οριζόμενη στην πρόσκληση περίοδο επιλεξιμότητας, καθώς και αν η πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου αυτής.

Ειδικότερα, εξετάζεται αν το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της προτεινόμενης πράξης εμπίπτει εντός της περιόδου επιλεξιμότητας του ΠΑΑ 2014-2020 και της τυχόν ειδικότερης περιόδου που ορίζεται στην πρόσκληση. Επίσης, εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου αυτής. Το κριτήριο εξετάζεται λαμβάνοντας υπόψη το φυσικό αντικείμενο, τη μέθοδο υλοποίησης (αυτεπιστασία, ανάθεση κλπ), τους ενδεχόμενους κινδύνους που συνδέονται με την υλοποίηση της πράξης (π.χ. αρχαιολογικά ευρήματα ή πιθανές καθυστερήσεις σχετικά με την έκδοση κανονιστικών αποφάσεων που απαιτούνται για την υλοποίηση της πράξης, όπως κήρυξη απαλλοτριώσεων), το επίπεδο ωριμότητας της πράξης, τα χρονοδιαγράμματα συναφών πράξεων που έχουν υλοποιηθεί και άλλα διαθέσιμα εργαλεία. Το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης περιλαμβάνεται στην τυποποιημένη αίτηση στήριξης.

31. Εξετάζεται η εμπρόθεσμη υποβολή συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων.

Στην περίπτωση που ζητήθηκε η υποβολή από το δυνητικό δικαιούχο συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων εξετάζεται αν αυτά υποβλήθηκαν εντός της καθορισμένης προθεσμίας.

32. Εξετάζεται αν η πράξη δεν περιλαμβάνει τμήμα που έπαινε ή μετεγκαταστάθηκε (σύμφωνα με τον Καν. 1303/2013, άρθρο 71).

Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση σχετική βεβαίωση του δυνητικού δικαιούχου που περιλαμβάνεται στην αρχή της αίτησης στήριξης.

33. Εξετάζεται η τήρηση εθνικών και κοινοτικών κανόνων ως προς τις Δημόσιες Συμβάσεις.

Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται από την περιγραφή του σχετικού πεδίου του παραρτήματος της αίτησης στήριξης, «Μεθοδολογία υλοποίησης».

Σημειώνεται ότι για πράξεις που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις των άρθρων 53,55 και 56 του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014, είναι δυνατόν να υποβληθούν για χρηματοδότηση έργα που είναι είτε δημοπρατημένα είτε συμβασιοποιημένα καθώς και έργα για τα οποία έχει ξεκινήσει η υλοποίηση τους αλλά δεν έχουν περατωθεί φυσικά ή εκτελεστεί πλήρως. Στις περιπτώσεις έργων που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις, ο έλεγχος νομιμότητας των σταδίων δημοπράτησης και ανάληψης νομικής δέσμευσης θα πραγματοποιείται κατά τον διοικητικό έλεγχο του 1^{ου} αιτήματος πληρωμής (άρθρο 13 της ΥΑ 13215/30-11-2017), ισχύει για έργα με προϋπολογισμό κάτω των 60.000 ευρώ άνευ ΦΠΑ και σε περίπτωση διαπίστωσης παρατυπίας ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης.

Επιπλέον, διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση που έχουν εκτελεστεί εργασίες προ του χρόνου έναρξης της επιλεξιμότητας δαπανών (δηλαδή πριν την οριστική υποβολή της αίτησης στήριξης από τον δυνητικό δικαιούχο στο ΟΠΣΑΑ), οι δαπάνες για τις εργασίες καθίστανται μη επιλεξιμες.

34. Για υφιστάμενες επιχειρήσεις εξασφαλίζεται η νόμιμη λειτουργία τους.

Εξετάζεται κατά περίπτωση: η ύπαρξη 'Άδειας Λειτουργίας, η καταχώρηση στο ΓΕΜΗ, κλπ

35. Για τα έργα που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις θα πρέπει να έχουν υποβληθεί τουλάχιστον Φάκελος Δημόσιας Σύμβασης (κατά την έννοια του άρθρου 45 του Ν.4412/2016).

Προσκόμιση των δικαιολογητικών που αναφέρονται στο παράρτημα 20 - πίνακας περιεχομένων Φακέλου Δημόσιας Σύμβασης.

36. Τεχνική επάρκεια του Ν.4412/2016 για έργα που υλοποιούνται με δημόσιες συμβάσεις.

Στις περιπτώσεις έργων που υλοποιούνται από φορείς του δημοσίου, εξετάζεται αν η τεχνική υπηρεσία της αναθέτουσας αρχής πληροί τις προδιαγραφές τεχνικής επάρκειας για τη διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης, την εποπτεία και την επίβλεψη δημόσιας σύμβασης έργου ή μελέτης ή αν ακολουθούνται τα προβλεπόμενα στο άρθρο 44 του Ν.4412/2016 (Α' 147).

37. Εξετάζεται εάν ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση εμπίπτει στους δικαιούχους του μέτρου/δράσης/πρόσληψης.

Ο έλεγχος γίνεται με βάση στοιχεία τεκμηρίωσης π.χ. κανονιστικές αποφάσεις, καταστατικά φορέων, κλπ που υποβάλλονται συνημμένα κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης.

38. Εξετάζεται η πληρότητα της αίτησης στήριξης.

Εξετάζεται αν, για την υποβολή της πρότασης έχουν επισυναφθεί όλα τα υποχρεωτικά συνοδευτικά έγγραφα

39. Εξετάζεται η δυνατότητα του δυνητικού δικαιούχου να συμβάλλει με ίδιους πόρους στην υλοποίηση της πράξης.

Το κριτήριο εξετάζεται μόνο στην περίπτωση που απαιτείται η καταβολή ίδιων πόρων. Για την εξέταση του κριτηρίου υποβάλλονται κατά περίπτωση υπόλοιπα τραπεζικών λογαριασμών, έγκριση δανείου ή υπεύθυνη δήλωση κάλυψης της ίδιας συμμετοχής.

40. Εξετάζονται λοιπά στοιχεία που αφορούν την επαρκή πληρότητα και ωριμότητα της προτεινόμενης πράξης.

Πρέπει να προσκομισθεί επί ποινή αποκλεισμού η Βεβαίωση Χρήστης Γης (όπου απαιτείται) και να συμπληρωθούν οι πίνακες A1 και A2 των συνημμένων στοιχείων της πρόσκλησης.

ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΘΕΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Η αίτηση στήριξης θα πρέπει να πληροί τα παραπάνω κριτήρια, διαφορετικά απορρίπτεται. Σε κάθε περίπτωση τα έργα θα πρέπει να βρίσκονται εντός της περιοχής παρέμβασης του ΤΠ. Για την ολοκλήρωση του ελέγχου επιλεξιμότητας, δύναται να ζητηθούν συμπληρωματικά ή διευκρινιστικά στοιχεία από το δικαιούχο, τα οποία πρέπει να υποβληθούν εντός συγκεκριμένης προθεσμίας σύμφωνα με την Πρόσκληση.

Σημειώνεται ότι:

Συμπληρωματικά στοιχεία είναι αυτά τα οποία, ενώ προβλέπονται στην πρόσκληση, δεν υποβλήθηκαν λόγω παράλειψης του δυνητικού δικαιούχου και εκδόθηκαν πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης.

Οι διευκρινίσεις είναι στοιχεία που ζητούνται με σκοπό την αποσαφήνιση των υποβληθέντων στοιχείων και την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της αίτησης στήριξης.

4. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ 19.2.4 : «ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΧΩΡΙΩΝ ΣΕ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ»

Τα κριτήρια επιλογής πράξεων σύμφωνα με τα οποία βαθμολογούνται οι αιτήσεις στήριξης της υποδράσης 19.2.4.5: «Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις, που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικοοικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ενασθητοποίησης (συμπεριλαμβανομένων πολιτιστικών / συνεδριακών κέντρων, μουσείων, πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου - μύλοι, γεφύρια κ.λπ.)» είναι:

A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ 19.2.4.5	ΑΝΑΛΥΣΗ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ %
1	Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	Συσχέτιση με το σύνολο των στόχων που αφορούν στην υπο-δράση	100	20
		Συσχέτιση με το 70% των στόχων που αφορούν στην υπο-δράση	70	
		Συσχέτιση με το 30% των στόχων που αφορούν στην υπο-δράση	30	
		Συσχέτιση με ποσοστό μικρότερο του 30% των στόχων που αφορούν στην υπο-δράση	0	
2	Αναγκαιότητα της πράξης	Δεν υπάρχει παρόμοια υπηρεσία / υποδομή στην Τοπική / Δημοτική Ενότητα	100	10
		Υπάρχει παρόμοια υπηρεσία / υποδομή στην Τοπική / Δημοτική Ενότητα	0	

3	Υλοποίηση σε κατηγορίες και είδος περιοχών σε σχέση και με τη σπουδαιότητά τους ή την κρισιμότητα ασκούμενων πιέσεων (περιοχές RAMSAR, NATURA, προστατευόμενες περιοχές, υγροβιότοποι, κατηγορίες γεωργικής δραστηριότητας όπως εντατική γεωργία ή λειμώνες και άλλες περιοχές με υψηλές πιέσεις ασκούμενες από τη γεωργία)	Nαι	100	5
4	Ρεαλιστικότητα - αξιοπιστία κόστους	100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο ≤ 5	100	5
		5 < 100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο ≤ 10	60	
		10 < 100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο ≤ 30	30	
		100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο > 30	0	
5	Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου	50	5
		Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου	50	
6	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	Σαφήνεια του περιεχόμενου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	100	15
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	50	
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείφεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	0	
7	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών	100	20
		Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών	60	
		Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις/εγκρίσεις / άδειες	30	
		Τίποτα από τα παραπάνω	0	

8	Σύσταση Φορέα	Έχει συσταθεί ο φορέας υλοποίησης της επένδυσης (εταιρεία, νομικό πρόσωπο κλπ) ή δεν απαιτείται σύσταση φορέα	100	5	
		Δεν έχει συσταθεί ο φορέας που απαιτείται	0		
9	Χωροθέτηση της πράξης (σύμφωνα με τη σχετική οδηγία 75/268/EOK και τις τροποποιήσεις της, περί χαρακτηρισμού των περιοχών ως ορεινών και μειονεκτικών)	Ορεινή	100	5	
		Μειονεκτική	50		
		Λοιπές περιοχές	0		
10	Περιοχές που έχουν υποστεί φυσικές καταστροφές	Ναι	100	5	
		Όχι	0		
11	Εισαγωγή καινοτομίας / ΤΠΕ ή πιλοτικών καινοτόμων εφαρμογών	Ναι	100	5	
		Όχι	0		
		ΣΥΝΟΛΟ	100		
Τιμή βάσης (ελάχιστη βαθμολογία που πρέπει να συγκεντρώσει ο εν δυνάμει δικαιούχος): 30					
Τιμή μέγιστης βαθμολογίας: 100					

5. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Η βαθμολόγηση των προτάσεων γίνεται εφαρμόζοντας τα κριτήρια επιλογής πράξεων για την υποδράση 19.2.4.5: «Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις, που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικοοικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ενασθητοποίησης (συμπεριλαμβανομένων πολιτιστικών / συνεδριακών κέντρων, μουσείων, πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου - μύλοι, γεφύρια κ.λπ.)» σύμφωνα με τα ακόλουθα:

- 1. Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης):** Στη σκοπιμότητα της πρότασης ελέγχεται ο αριθμός και το ποσοστό της συσχέτισης με το σύνολο των στόχων που αφορούν στην υπο-δράση βάση του εγκεκριμένου Τοπικού Προγράμματος. Η συσχέτιση θα υπολογίζεται με ποσοστιαία αναλογία επί της 100 και θα βαθμολογείται ανάλογα με το ποσοστό. Το μεγαλύτερο ποσοστό συσχέτισης με τους στόχους της Τοπικής Στρατηγικής θα λαμβάνει και την υψηλότερη βαθμολογία. Εξετάζεται η παρεχόμενη στην πρόταση τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα υλοποίησης της πράξης και ο τρόπος με τον οποίο η προτεινόμενη πράξη συμβάλλει στην αντιμετώπιση της ανάγκης ή προβλήματος που έχει εντοπιστεί και των στόχων, ειδικών ή στρατηγικών, όπως έχουν προσδιοριστεί στο αναμορφωμένο εγκεκριμένο τοπικό πρόγραμμα για την υποδράση. Οι στόχοι του Τοπικού Προγράμματος εμφανίζονται αναλυτικά στο συνημμένο Παράρτημα της Πρόσκλησης.
- 2. Αναγκαιότητα της πράξης:** Εξετάζεται η περιγραφή της πράξης και σχετικά δικαιολογητικά, που τεκμηριώνουν την ύπαρξη ή όχι παρόμοιων υπηρεσιών ή υποδομών σε επίπεδο Τοπικής / Δημοτικής Ενότητας. Εξετάζεται αν υπάρχει ή δεν υπάρχει παρόμοια υπηρεσία/υποδομή στην Τοπική/Δημοτική Ενότητα που πρόκειται να υλοποιηθεί η προτεινόμενη πράξη. Η βαθμολόγηση του κριτηρίου γίνεται σύμφωνα με τον επιχειρηματικό σχεδιασμό του φορέα και έχοντας υπόψη τυχόν Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής πόλης (ΣΧΧΟΟΑΠ) ή Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) ή τους τοπικούς πολεοδομικούς κανονισμούς των υπο εξέταση περιοχών επέμβασης.
- 3. Υλοποίηση σε κατηγορίες και είδος περιοχών σε σχέση και με τη σπουδαιότητά τους ή την κρισιμότητα ασκούμενων πιέσεων (περιοχές RAMSAR, NATURA, προστατευόμενες περιοχές, υγροβιότοποι, κατηγορίες γεωργικής δραστηριότητας όπως εντατική γεωργία ή λειμώνες και άλλες περιοχές με υψηλές πιέσεις ασκούμενες από τη γεωργία):** Εξετάζεται η χωροθέτηση υλοποίησης ή μη, της πράξης σε κατηγορίες και είδος περιοχών σε σχέση και με τη σπουδαιότητά τους ή την κρισιμότητα ασκούμενων πιέσεων.

4. Ρεαλιστικότητα - αξιοπιστία κόστους: Εξετάζεται η πληρότητα του προϋπολογισμού (αν περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία υποέργα / κόστη για την υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου) και αν η κοστολόγηση της πράξης είναι εύλογη, σύμφωνα με τα ΑΤΟΕ των έργων που υλοποιούνται με Δημόσιες Συμβάσεις ή με τον Πίνακα Κατασκευαστικών Τιμών Εργασιών του Παραρτήματος.

Για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου εφαρμόζεται ο τύπος: **100* (αιτούμενο ποσό – εγκεκριμένο ποσό)/εγκεκριμένο ποσό.**

5. Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επενδύσης: Εξετάζεται η περιγραφή του προς υλοποίηση φυσικού αντικειμένου (είδος, μέγεθος κ.λ.π) της πράξης σε σχέση με το αναφερόμενο χρόνο υλοποίησης – ολοκλήρωσής του καθώς και ο ορθολογικός χρονικά προσδιορισμός υλοποίησης των επιμέρους φάσεων.

6. Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης: Εξετάζεται ο βαθμός σαφήνειας του περιεχομένου της πρότασης (όπως στοιχεία και σαφής περιγραφή φυσικού αντικειμένου, σκοπιμότητας, ετοιμότητας, μεθοδολογία, χρονοδιάγραμμα κ.λ.π) και η πληρότητα της ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά.

7. Ετοιμότητα υλοποίησης της πρότασης: Εξετάζονται δύο επιμέρους κριτήρια: α) η ύπαρξη τεχνικών μελετών β) η ύπαρξη εγκρίσεων/αδειών/απαλλακτικών εγγράφων και γνωμοδοτήσεων.

Η βαθμολόγηση των κριτηρίων γίνεται σύμφωνα με τα έγγραφα /δικαιολογητικά που αναφέρονται στο κριτήριο επιλεξιμότητας «Επαρκής ωριμότητα προτεινόμενης πράξης», ενώ επιπλέον υποβάλλεται υπογεγραμμένη σύμβαση με τον ανάδοχο για την κατασκευή του έργου (εφόσον υπάρχει). Στο πλαίσιο του κριτηρίου εξετάζεται:

- Αν υπάρχει εγκεκριμένη οριστική μελέτη για την εκτέλεση της πράξης και εάν έχουν εξασφαλιστεί οι απαιτούμενες αδειοδοτήσεις, τα οποία δύναται να χρήζουν επικαιροποίησης.
- Αν για την εκτέλεση της πράξης έχει εξασφαλιστεί η απαιτούμενη γη ή αν έχει παραχωρηθεί ή αν υπάρχει μίσθωση ή σε περίπτωση που απαιτούνται απαλλοτριώσεις αν έχει εκδοθεί απόφαση καθορισμού τιμών μονάδας από το δικαστήριο.

Κατά συνέπεια, η επαρκής ωριμότητα της προτεινόμενης πράξης εξασφαλίζεται από τα παρακάτω:

- Πίνακας αποτύπωσης τεχνικών, υποστηρικτικών μελετών και της ωρίμανσης της πράξης.
- Πίνακας αποτύπωσης αδειών και εγκρίσεων της πράξης και του βαθμού προόδου αυτών.
- Εγκεκριμένες μελέτες με συνημμένα όλα τα τεύχη, σχέδια, προϋπολογισμό, καθώς και οι εγκριτικές τους αποφάσεις, όπως αναγράφονται στον πίνακα των αναγκαίων τεχνικών υποστηρικτικών μελετών και της ωρίμανσης της πράξης.
- Άδειες και εγκρίσεις, όπως αναγράφονται στον πίνακα αποτύπωσης των αδειών και εγκρίσεων του συνόλου της πράξης και του βαθμού προόδου αυτών.

Η βαθμολόγηση θα γίνεται με βάση την εξασφάλιση του συνόλου/τμήματος των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών, όπου ο υποψήφιος θα λαμβάνει την μέγιστη βαθμολογία, ανάλογα με τον πίνακα αδειών και εγκρίσεων του Παραρτήματος. Σε περίπτωση που ο υποψήφιος δεν διαθέτει άδειες ή εγκρίσεις αλλά έχει υποβάλει τις αιτήσεις στις αρμόδιες αρχές για τις απαραίτητες γνωμοδοτήσεις/εγκρίσεις/άδειες, θα λαμβάνει την μικρότερη βαθμολογία. Σημειώνεται ότι στην πρόταση θα πρέπει να υπάρχουν σε αντίγραφο οι αριθμοί πρωτοκόλλου των αιτήσεων.

8. Σύσταση Φορέα: Εξετάζεται, εφόσον απαιτείται, η σύσταση ή μη του φορέα υλοποίησης.

9. Χωροθέτηση της πράξης (σύμφωνα με τη σχετική οδηγία 75/268/EOK και τις τροποποιήσεις της, περί χαρακτηρισμού των περιοχών ως ορεινών και μειονεκτικών): Θα βαθμολογείται η χωροθέτηση της πράξης εντός της περιοχής παρέμβασης και σύμφωνα με τον Πίνακα του Παραρτήματος XXIV. Λόγω του στόχου της τοπικής στρατηγικής για την αναβάθμιση των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών αλλά και της μείωσης των ανισοτήτων, την μεγαλύτερη βαθμολογία θα λαμβάνει η πρόταση που βρίσκεται εντός ορεινών και μειονεκτικών περιοχών. Η σχετική βαθμολογία τίθεται και στην περίπτωση που τμήμα (και όχι το σύνολο) της προτεινόμενης πράξης υλοποιείται σε τέτοιες περιοχές. Ως προς τις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές, η αξιολόγηση γίνεται σύμφωνα με τον κατάλογο περιοχών που αντιμετωπίζουν φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα.

10. Περιοχές που έχουν υποστεί φυσικές καταστροφές: Εξετάζεται αν η πράξη χωροθετείται σε περιοχή που έχει υποστεί φυσικές καταστροφές (πυρκαϊά, πλημύρα, σεισμός κ.λ.π)

11. Εισαγωγή καινοτομίας / ΤΠΕ ή πιλοτικών καινοτόμων εφαρμογών: Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη συνδέεται ή όχι με την εισαγωγή καινοτομίας /ΤΠΕ ή πιλοτικών καινοτόμων εφαρμογών. Αξιολογείται η καινοτομία της προτεινόμενης πράξης π.χ. ως προς την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων έρευνας, νέων τάσεων στο βιοκλιματικό σχεδιασμό, στη χρήση νέων υλικών, καινοτόμου σχεδιασμού, κλπ, σε σχέση με: τη συμβολή της στη μείωση των εκπομπών CO₂, ή την αναζωογόνηση του αστικού χώρου, ή την επιδεκτικότητα των παρεμβάσεων/ ή την ευαισθητοποίηση των πολιτών, / ή τη συμβολή της στη βιώσιμη κινητικότητα, κλπ , ανάπτυξη εφαρμογών λογισμικού για καινοτόμες εφαρμογής κλπ.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ: Σε κάθε περίπτωση η ελάχιστη βαθμολογία που οφείλει να συγκεντρώσει ο υποψήφιος επενδυτής δεν μπορεί να είναι χαμηλότερη από 30 μόρια, όπως αυτά εμφανίζονται στον πίνακα κριτήριων επιλογής πράξεων.

6. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Σύμφωνα με τα παραπάνω, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την αξιολόγηση και επιλογή πράξεων, στο πλαίσιο της υποδράσης 19.2.4.5: «Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις, που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικοοικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (συμπεριλαμβανομένων πολιτιστικών / συνεδριακών κέντρων, μουσείων, πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου - μύλοι, γεφύρια κ.λπ.)» είναι:

A/A	Περιγραφή	Υποχρέωση Αποστολής σε έντυπη μορφή	Υποχρέωση επισύναψης στο ΟΠΣΑΑ
1	Απόφαση Δ.Σ. για την υποβολή της αίτησης στήριξης	Ναι	Ναι
2	Στοιχεία του αιτούντος	Ναι	Ναι
3	Στοιχεία και φωτογραφική απεικόνιση της υφιστάμενης κατάστασης του προτεινόμενου έργου, εκτός άνλων ενεργειών	Ναι	Ναι
4	Περιγραφή της προτεινόμενης πράξης	Ναι	Όχι
5	Προϋπολογισμό της προτεινόμενης πράξης	Ναι	Όχι
6	Δικαιολογητικά που να αποδεικνύουν το «εύλογο κόστος» των αιτούμενων προς ενίσχυση δαπανών (πλήν των δαπανών που αναφέρονται σε έργα που υλοποιούνται με δημόσια σύμβαση)	Ναι	Όχι
7	Αποδεικτικά στοιχεία κατοχής ή χρήσης του ακινήτου στο οποίο θα υλοποιηθεί η επένδυση σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση	Ναι	Όχι
8	Πίνακας συμμόρφωσης της προτεινόμενης πράξης (ΣΜΠΕ ΠΑΑ 2014-2020)	Ναι	Ναι
9	Υπολογισμός καθαρών εσόδων, όπου απαιτείται, σύμφωνα με το υπόδειγμα της πρόσκλησης	Ναι	Ναι
10	Λίστα Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων έργων Πολιτισμού	Ναι	Ναι
11	Αίτηση στήριξης (Στο ΟΠΣΑΑ χωρίς τα Παραρτήματα)	Ναι	Ναι
12	Ορθοφωτοχάρτης με αποτύπωση παρέμβασης και ορίων εντός σχεδίου περιοχών	Ναι	Όχι
13	Απόσπασμα επιχειρησιακού προγράμματος ή εισήγηση Υπηρεσίας και απόφαση ΔΣ	Ναι	Όχι
14	Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης (εφόσον απαιτείται)	Ναι	Όχι
15	Απόφαση καταβολής ίδιας συμμετοχής και μη επιλεξιμης δαπάνης (εφόσον απαιτείται)	Ναι	Όχι
16	Στοιχεία τεκμηρίωσης αρμοδιότητας δικαιούχου για την εκτέλεση της πράξης	Ναι	Όχι
17	Πίνακας αποτύπωσης μελετών και ωρίμανσης πράξης	Ναι	Ναι
18	Πίνακας αποτύπωσης αδειών και εγκρίσεων και βαθμού προόδου	Ναι	Ναι
19	Τεχνικές εκθέσεις μελετών, προϋπολογισμοί, συνοπτικές προμετρήσεις, αναλυτικά τιμολόγια	Ναι	Όχι
20	Λοιπά τεύχη και σχέδια μελετών	Ναι	Όχι
21	Εγκριτικές αποφάσεις μελετών	Ναι	Ναι
22	Άδειες και εγκρίσεις	Ναι	Ναι
23	Τεκμηρίωση του είδους και του ύψους των δαπανών, ώστε να συνάδουν με τη φύση,	Ναι	Ναι

	τους στόχους και την λειτουργικότητα του επενδυτικού σχεδίου (πλην έργων που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις		
24	Δήλωση δικαιούχου ότι θα διευκολύνει κάθε έλεγχο από την ΟΤΔ και των αρμοδίων ελεγκτικών μηχανισμών	Ναι	Ναι
25	Μελέτη βιωσιμότητας	Ναι	Ναι
26	Τεχνική επάρκεια του Ν4412/2016 για έργα που υλοποιούνται με δημόσιες συμβάσεις	Ναι	Ναι
27	Πιστοποιητικά ότι ο υποψήφιος δεν τελεί σε πτώχευση, σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης και σε πτωχευτικό συμβιβασμό, ότι δεν έχει λυθεί, δεν τελεί υπό κοινή εκκαθάριση και υπό διαδικασία έκδοσης απόφασης κοινής εκκαθάρισης – Δεν υποβάλλονται σε περίπτωση ΟΤΑ ή Δημόσιας Υπηρεσίας	Ναι	Όχι
28	Υλοποίηση σε κατηγορίες και είδος περιοχών σε σχέση και με τη σπουδαιότητά τους ή την κρισιμότητα ασκούμενων πλέσεων (περιοχές RAMSAR, NATURA, προστατευόμενες περιοχές, υγροβιότοποι, κατηγορίες γεωργικής δραστηριότητας όπως εντατική γεωργία ή λειμώνες και άλλες περιοχές με υψηλές πλέσεις ασκούμενες	Ναι	Ναι
29	Αποφάσεις χαρακτηρισμού περιοχής ως πλημμυροπαθή ή πυρόπληκτη ή σεισμόπληκτη (εφόσον υπάρχει)	Ναι	Ναι
30	Φάκελος Δημόσιας Σύμβασης (κατά την έννοια του άρθρου 45 του Ν.4412/2016) όπου απαίτεται	Ναι	Όχι
31	Αποστολή του αποδεικτικού ηλεκτρονικής υποβολής (αυτοματοποιημένο mail από ΟΠΣΑΑ)	Ναι	
32	Άλλο αίτημα – δικαιολογητικά	Ναι	Ναι

